

**INTERNATIONAL
ASSOCIATION
OF AFTER-SCHOOL
EDUCATION**
03194, Ukraine
Kyiv, L. Kurbasa str., 7B
<https://pou.org.ua>, pouo@ukr.net

**МІЖНАРОДНА
АСОЦІАЦІЯ
ПОЗАШКІЛЬНОЇ
ОСВІТИ**
03194, Україна
м. Київ, вул. Леся Курбаса, 7Б
<https://pou.org.ua>, pouo@ukr.net

28.05.2025 р. № 14

На № _____

**Кабінет Міністрів України
Міністерство освіти і науки України**

*Щодо зауважень
до проекту Концепції розвитку
позашкільної освіти (2025-2030)*

Міжнародна асоціація позашкільної освіти розглянула проект Концепції розвитку позашкільної освіти (2025-2030) (далі проект Концепції), оприлюднений для громадського обговорення на сайті Міністерства освіти і науки України від 14.05.2025 р. (<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/gromadske-obgovorennya/2025/05/14/ho-proyekt-kontseptsiyi-rozvytku-pozashkilnoyi-osvity-2025-2030-14-05-2025.pdf>).

26.05.2025 р. Асоціація провела обговорення проекту Концепції із залученням усіх зацікавлених сторін, участь у якому брало понад 80 учасників з усіх областей України. Серед основних зауважень до проекту Концепції слід відзначити наступні:

1. Щодо оголошення про громадське обговорення. В оголошенні на сайті Міністерства освіти і науки України (далі МОН) (<https://mon.gov.ua/news/mon-proponuie-dlia-hromadskoho-obhovorennia-proiekt-kontseptsii-rozvytku-pozashkilnoi-osvity>) вказано: «МОН пропонує для громадського обговорення проект Концепції розвитку позашкільної освіти». Водночас, при переході за посиланням до тексту вказана інша назва: «Концепція розвитку позашкільної освіти (2025-2030)». Відповідно, незрозуміло МОН представляє «Концепцію розвитку позашкільної освіти» чи «Концепцію розвитку позашкільної освіти (2025-2030)»?

2. Щодо підстав для прийняття. Вказано, що проект Концепції розроблено «відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 29 квітня 2024 року № 590». Водночас, у наказі МОН України «Про утворення робочої групи з розроблення Концепції розвитку позашкільної освіти» від 29 квітня 2024 року № 590, вказано акт з іншою назвою, а також дата завершення роботи над ним - «до 01 вересня 2024 року». Зміни до наказу МОН не вносилися. То, що є підставою для прийняття Концепції?

3. Щодо необхідності прийняття проекту Концепції. МОН вказує, що проект Концепції розроблено «з метою визначення ключових напрямів розвитку позашкільної освіти в Україні та її системної модернізації відповідно до актуальних потреб дітей, молоді та суспільства, забезпечення її доступності, якості та ефективності, а також створення сприятливих умов для всебічного особистісного розвитку здобувачів позашкільної освіти». Водночас, дані положення закріплені у Конституції України, Законах України «Про освіту», «Про позашкільну освіту» та інших актах. Відповідно, незрозуміло чи є необхідність прийняття даного акту, якщо мета його прийняття вже реалізована у чинних актах вищої юридичної сили?

4. Щодо структури і оформлення. Проект Концепції не відповідає Закону України «Про правотворчу діяльність». Крім цього, назви у змісті на с. 3 не відповідають назвам, поданим у тексті. Водночас терміни, не відповідають чинному законодавству. То, як може розглядатися і прийматися даний проект Концепції, що суперечить чинним актам?

5. Щодо вступу у проекті Концепції. У вступі (с. 4) повністю продубльовано норми Закону України «Про позашкільну освіту». При цьому, аналітичні дані, що вказані є застарілими. То, у чому полягає актуальність проекту Концепції?

6. Щодо мети проекту Концепції. У вступі вказано «Аналітична частина Концепції розвитку позашкільної освіти має на меті висвітлити стан позашкільної освіти в Україні, виявити ключові проблеми та виклики, які наразі існують у системі та потребують розв'язання» (с. 4). Водночас, на с. 14 представлена мета, яка сформульована по-іншому: «Мета Концепції розвитку позашкільної освіти полягає в розробленні ефективних інструментів освітньої політики, спрямованих на якісні зміни в системі позашкільної освіти, які забезпечать розвиток мережі закладів, розширення спектру освітніх послуг, спроможності закладів та диверсифікацію каналів фінансування». То якою є мета проекту Концепції?

7. Щодо змісту тексту. У тексті подано інформацію, яка не відповідає дійсності. Зокрема, вказано, що «Державні заклади позашкільної освіти, що фінансуються з Державного бюджету України (ДП 2201120), виконують певну координаційну функцію для комунальних ЗПО, будучи лідерами у сфері надання послуг з позашкільної освіти» (с. 5).

Водночас, Законом України «Про позашкільну освіту» закріплено, що «Статус державного має заклад позашкільної освіти, заснований на державній формі власності». Тобто, державний - це заклад позашкільної освіти, який заснований і фінансується з державного бюджету. Норма «певну координаційну функцію» не закріплена законом та будь-яким іншим актом вищої юридичної сили.

Поняття «будучи лідерами у сфері надання послуг з позашкільної освіти» (с. 5) є дискусійним. Оскільки, статус закладу позашкільної освіти не визначає його лідерство. Більш того, переможцями міжнародних, всеукраїнських та інших конкурсів, змагань тощо, стають саме вихованці, учні, слухачі закладів позашкільної освіти комунальної форми власності, а не державної.

Недостовірним є твердження: «без фінансових важелів, що ускладнює повноцінну координацію галузі» (с. 5).

Варто відзначити, що з Державного бюджету України на 2025 р. на заклади позашкільної освіти державної форми власності (їх всього 4) виділено 360 млн 939 тис. грн (КПКВК 2201120 «Забезпечення діяльності Національного центру «Мала академія наук України», надання позашкільної освіти державними закладами позашкільної освіти, заходи з позашкільної роботи, проведення всеукраїнських та міжнародних олімпіад у сфері освіти»). Тобто, держава з державного бюджету вже фінансує заклади позашкільної освіти державної форми власності. Відповідно, «фінансові важелі» вже існують.

При цьому, взагалі відсутня державна субвенція на заклади позашкільної освіти комунальної форми власності, у тому числі у сільській місцевості. Чому проект Концепції порушує рівність учасників освітнього процесу, лобіюючи інтереси певних закладів позашкільної освіти?

Викликає занепокоєння, чому у проєкті Концепції представлені не всі напрями позашкільної освіти (с. 10). Зокрема, відсутні ті, які в умовах воєнного стану набувають особливої актуальності - пластовий, скаутський та ін.

Серед інших зауважень до проєкту Концепції також постали питання щодо невідповідності положень проєкту Концепції нормам чинного законодавства; порушення загальних підходів до підготовки проєктів актів, їх форми, структури та техніко-юридичних особливостей; відсутності точності та уніфікованості термінології; застарілих даних, недостовірності та ін.

Враховуючи вищезазначене, необхідним є суттєве доопрацювання проєкту Концепції розвитку позашкільної освіти (2025-2030), розміщене для громадського обговорення на сайті Міністерства освіти і науки України від 14.05.2025 р., залучивши висококваліфікованих фахівців у сфері позашкільної освіти для розроблення нового проєкту Концепції.

Звертає увагу, що проєкт Концепції на сайті МОН України оприлюднено 14.05.2025 р., зауваження приймаються до 29.05.2025 р., а результати обговорення планується оприлюднити не пізніше ніж через два тижні після прийняття рішень за результатами обговорення.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» від 03.11.2010 р. № 996, просимо у визначені терміни поінформувати про результати публічного громадського обговорення на email: rouo@ukr.net

Виконавчий директор

Наталія САВЕНКО